

ԷԿԼՈՑ ՈՒՎԿ ՄՊԸ

ՇԱՀՈՒՑՑԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծանոթագրություն	(հազար դրամ)	
		2016թ.	2015թ.
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	5	143,841	221,205
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	5	(44,562)	(63,118)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		99,279	158,087
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	6	26,600	12,118
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	6	(533)	(91)
Մտացված գուտ կումիսիոն վճարներ		26,067	12,027
Արտարժույթային գործարքներից ստացված գուտ վնաս		(180)	(141)
Այլ գործառնական եկամուտ	7	91,210	116,146
Արժեզրկման ծախս	8	(89,425)	(323,146)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	9	(102,358)	(87,866)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	10	(41,960)	(38,286)
Այլ ծախսեր	11	(13,470)	(11,285)
Շահույթ՝ մինչև հարկվելը		(30,837)	(174,464)
Շահութահարկի գծով ծախս	12	4,798	31,925
Վնաս՝ հարկումից հետո		(26,039)	(142,539)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(26,039)	(142,539)

[Handwritten signature]

Հավ. Պետրոսյան
Գործադիր տնօրենի ժ/պ

[Handwritten signature]

Կարինե Պապուջյան
Գլխավոր հաշվապահ

ԷԿԼՕՑ ՈՒՎԿ ՄՊԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 2016թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ

	Ծանոթագրություն	(հազար դրամ)	
		2016թ.	2015թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	13	784	5,570
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	205,757	457,089
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	15	693,673	605,725
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	17,556	19,713
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	12	40,631	35,833
Դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	17	20,071	21,447
Այլ ակտիվներ	18	26,369	27,159
Ընդամենը՝ ակտիվներ		1,004,841	1,172,536
Պարտավորություններ			
Ներգրված փոխառություններ	19	503,765	634,442
Այլ պարտավորություններ	20	34,168	45,147
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		537,933	679,589
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	21	575,590	575,590
Գլխավոր պահուստ			
Զբաղիված շահույթ (վնաս)		(108,682)	(82,643)
Ընդամենը՝ կապիտալ		466,908	492,947
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		1,004,841	1,172,536

15.03.2017թ.

[Handwritten signature]

Հասկ Պետրոսյան
 Գործադիր տնօրենի ժ/պ

[Handwritten signature]

Կարինե Պապուջյան
 Գլխավոր հաշվապահ

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Չբաշխված շահույթ/ (կուտակված ծ վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի 2014թ. Տարվա վնաս	575,590	-	59,896	635,486
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի 2015թ. Տարվա վնաս	-	-	(142,539)	(142,539)
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի 2015թ. Տարվա վնաս	575,590	-	(82,643)	492,947
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի 2016թ. Տարվա վնաս	-	-	(26,039)	(26,039)
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի 2016թ.	575,590	-	(108,682)	466,908

Հայկ Պետրոսյան
 Գործադիր տնօրենի ժ/պ

[Handwritten signature]

Կարինե Պապուշյան
 Գլխավոր հաշվապահ

[Handwritten signature]

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	(հազար դրամ)	
	2016թ.	2015թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	143,488	174,574
Վճարված տոկոսներ	(42,630)	(59,965)
Կորուստների վերականգնում	83,273	62,038
Ստացված գուտ կոմիսիոն գումարներ	25,707	8,855
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(72,683)	(57,789)
Վճարված հարկեր	(33,476)	(43,162)
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	103,679	84,551
Տեղաբաշխված միջոցների (ավելացում)	46,785	135,391
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(35,372)	(37,637)
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	115,092	182,305
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(2,096)	(4,422)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	(2,096)	(4,422)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բանկերից ստացված վարկերի ավելացում (նվազում)	(117,666)	(174,844)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	(117,666)	(174,844)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/ (նվազում)	(4,834)	2,916
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(164)	(123)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	5,626	2,710
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	792	5,626

Հանրապետության
Գործադիր մեծադեմի ժ/պ

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
Կարինե Վապուրյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեություն

ԷԿԼՕՖ ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետև՝ Կազմակերպություն) իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է:

Կազմակերպությունը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2006թ. հոկտեմբերի 17-ի N 617 Ա որոշմամբ: Վարկային կազմակերպության գրանցման վկայականի համարն է՝ 17:

Համաձայն կանոնադրության Կազմակերպության գործունեության նպատակներն են.

- փոխառություններ և վարկեր տրամադրել գործունեության այն տեսակներին, որոնք հնարավորություն կտան ֆիզիկական անձանց (անհատ ձեռնարկատերերին) բավարարելու իրենց սոցիալ-տնտեսական պայմանները և ամրապնդելու իրենց ինքնուրույնությունը, ապահովելու այն գործունեությամբ, որի համար ստանում են փոխառություններ և վարկեր, որով կստեղծեն որոշակի եկամուտներ, ինչպես փոխառությունները և վարկերը ետ վերադարձնելու, այնպես էլ եկամուտներ ունենալու համար.
- փոխառություններ կամ վարկեր տրամադրել այն անհատ ձեռնարկատերերին կամ իրավաբանական անձանց, որոնք նպաստում են փոքր և միջին բիզնեսի կայացմանը և զարգացմանը, ինչպես նաև աշխատատեղերի ստեղծմանը և պահպանմանը.
- փոխառություններ կամ վարկեր տրամադրել եկեղեցիներին, եկեղեցահար հաստատություններին, քրիստոնեական կազմակերպություններին, ոչ առևտրային կազմակերպություններին և ՀՀ համայնքներին, որոնք ուղղված են սոցիալական, կրթական, առողջապահական և այլ ծրագրերի կատարմանը:

Կազմակերպության գտնվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Էջմիածին, Բաղրամյան 2/1:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների ("ՖՀՄՄ") պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների, ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար՝ բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության գործառնական արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Կազմակերպության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկլարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում՝ որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Գործունեության անընդհատությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով գործունեության անընդհատության սկզբունքի վրա, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում սովորական գործունեության ընթացքում:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտերը կհոսեն Կազմակերպություն, և ստացված եկամուտը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Կազմակերպությունից, և ծախսը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Տոկոսային ծախսեր և եկամուտներ

Ստացվելիք տոկոսային եկամուտները, ինչպես նաև վճարվելիք տոկոսային ծախսերը Վարկային կազմակերպությունը չափում, ճանաչում և գրանցում է հաշվեգրման եղանակով, անկախ եկամտի փաստացի ստացման կամ վճարումների իրականացման ժամկետից:

Միջնորդավճարներից և այլ նմանատիպ վճարներից եկամուտներ ու ծախսեր

Միջնորդավճարները, վարձավճարները և այլ եկամտային ու ծախսային հոդվածները հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով, ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչում

Արտարժույթային գործարքներից եկամուտները (վնասը) ներառում է արտարժույթով ակտիվների կամ պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտը (վնասը):

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթային հոդվածների վերահաշվարկից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես ծախս կամ եկամուտ:

Մտորն ներկայացվում են ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում Կազմակերպության կողմից օգտագործված տարեվերջյան փոխարժեքները.

	31 Դեկտեմբեր 2016թ.	31 Դեկտեմբեր 2015թ.
ՀՀ դրամ/ 1ԱՄՆ դոլար	483.94	483.75

Հարկային հաշվառում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտներից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորությունների մեթոդի համաձայն: Հետաձգված հարկերը հաշվի են առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկը առաջացել է գուղվիլի կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններում ակտիվների կամ պարտավորությունների նախնական ճանաչման ժամանակ և ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույթով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով սովյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում գործում են նաև բազմաթիվ այլ գործառնական հարկեր, որոնք հաշվարկվում են ելնելով Կազմակերպության գործունեությունից: Այս հարկերը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են՝ այլ ծախսեր՝ հոդվածում: Անուղակի հարկերի գումարներն

ներառվում են այն նյութական կամ ոչ նյութական արժեքի գույվարի մեջ որին վերաբերվում են այդ հարկերը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները ներառում են հաշիվները բանկերում: Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Ֆինանսական գործիքներ

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը հաշվեկշռում ճանաչում է այն ժամանակ, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական առուվաճառքի դեպքում դրանք ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ: Սովորական ճանապարհով ձեռք բերված ֆինանսական գործիքները, որոնք հետագայում պետք է հաշվառվեն իրական արժեքով, գործարքի օրվա և պայմանագրի օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածում հաշվառվում են նույն եղանակով, որով հաշվառվում են ձեռքբերված գործիքները:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած, ներդրումների դեպքում, գործարքին անմիջապես վերագրելի ծախսերը, բացառությամբ ֆինանսական արդյունքներում ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո, ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններին չվերաբերող բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները (ներառյալ վաճառքի համար պահվողները) չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում հաշվառվում են իրական արժեքով:

Կազմակերպությունը իր ֆինանսական ակտիվները դասակարգել է ըստ հետևյալ դասերի՝ վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքներ և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ: Ներդրումների դասակարգումը ըստ դասերի իրականացվում է ձեռքբերման պահին՝ առաջնորդվելով ղեկավարության կողմից հաստատված կանոններով: Սկզբնական ճանաչումից հետո Կազմակերպությունը կարող է, հնարավորության և անհրաժեշտության դեպքում, վերադասակարգել իր ֆինանսական ակտիվները յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Վարկային կազմակերպության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Հետագայում վարկի հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք չունեն մարման հաստատուն ժամկետներ, հաշվառվում են ակնկալվող մարման ժամկետի վրա հիմնված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Հաճախորդներին տրված վարկերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկման կորուստների պահուստներով:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման աստիճանը:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- լրացել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը
- Կազմակերպությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանել է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ համաձայն փոխանցման համաձայնագրի, և
- Կազմակերպությունը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Կազմակերպությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը և չի փոխանցել ու չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, ինչպես նաև չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը ճանաչվում է մինչև Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվում շարունակական մասնակցությունը: Փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև ստացած շարունակական մասնակցությունը որոշվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը կամ փոխհատուցման վճարվելիք գումարը, որ Կազմակերպությունից կարող է պահանջվել:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչվում է այն ժամանակ, երբ այն մարվում կամ չեղյալ է համարվում, կամ լրանում է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Երբ գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է էականորեն տարբերվող պայմաններով, բայց միևնույն փոխառուին վերաբերող պարտավորությամբ, կամ էականորեն փոփոխվում են գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները, նման փոխանակումը կամ փոփոխությունը պետք է հանգեցնի սկզբնական պարտավորության ապաճանաչման և նոր պարտավորության ճանաչման, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարկային կազմակերպությունը ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Վարկային կազմակերպության ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի" համաձայն:

Պաշարներ

Պաշարների հաշվապահական հաշվառումը կատարվում է համաձայն ՀՀՄՍ 2 ստանդարտի: Պաշարները հաշվառվում են ձեռք բերման արժեքով: Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարները էլքազրվում են "Առաջին Մուտք Առաջին Ելք" (ՖԻՖՈ) մեթոդով:

Վարձակալություն

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով): Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Վարկային կազմակերպությանը ետ վերադարձման:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են

Համակարգչային սարքավորումներ	3 տարի
Փոխադրամիջոցներ	5 տարի
Գրասենյակային գույք	5 տարի
Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսեր	20 տարի

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են: Վերագնահատման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀՄՍ 16-ով սահմանված կարգով:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութայան ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանակացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյոք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված զուտ մուտքերի իրական արժեքով՝ հանած անմիջապես վերագրելի գործառնական ծախսերը: Սկզբնական գնահատումից հետո փոխառություններն հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքերի մասին հաշվետվությունում այն ժամանակ, երբ ապաճանաչվում են պարտավորությունները, ինչպես նաև ամորտիզացիոն ընթացակարգի միջոցով:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ Կազմակերպությունն անցյալ դեպքերի արդյունքում ունի իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն և, հավանական է, որ պարտավորության մարումը կպահանջի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և հնարավոր կլինի պարտավորության գումարը արժանահավատորեն գնահատել:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվանցվում են և զուտ գումարը արտացոլվում է հաշվեկշռում, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարների հաշվանցման օրենսդրորեն հաստատված իրավունք, և առկա է զուտ գումարների հիման վրա հաշվանցման կամ ակտիվի իրացման ու միաժամանակ պարտավորության մարման մտադրություն:

5. Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2016թ.	<i>հազար դրամ</i> 2015թ.
<i>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</i>		
Հաճախորդների տրված վարկեր	79,457	171,739
Ժամկետային ավանդներ բանկերում	61,112	49,040
Այլ	3,272	426
	<u>143,841</u>	<u>221,205</u>
<i>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</i>		
Ստացված փոխառություններ	(44,559)	(63,067)
Այլ տոկոսային ծախսեր	(3)	(51)
	<u>(44,562)</u>	<u>(63,118)</u>
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	<u><u>99,279</u></u>	<u><u>158,087</u></u>

6. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

	2016թ.	<i>հազար դրամ</i> 2015թ.
<i>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկերի սպասարկում	26,600	12,118
	<u>26,600</u>	<u>12,118</u>
<i>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</i>		
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	(533)	(91)
	<u>(533)</u>	<u>(91)</u>
Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	26,067	12,027

7. Այլ գործառնական եկամուտ

	2016թ.	<i>հազար դրամ</i> 2015թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	86,292	109,588
Եկամուտներ ստացված շնորհներից	4,918	6,558
	<u>91,210</u>	<u>116,146</u>

8. Վարկերից և այլ փոխառություններից առաջացած կորուստներ

	2016թ.	<i>հազար դրամ</i> 2015թ.
Վարկերի, ավանդների, դեբ պարտքերի կորուստների վերականգնումից եկամուտ	132,866	145,002
Վարկերի, ավանդների, դեբ.պարտքերի կորուստներին հատկացում	(222,291)	(468,148)
	<u>(89,425)</u>	<u>(323,146)</u>

9. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2016թ.	<i>հազար դրամ</i> 2015թ.
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	(92,889)	(77,446)
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	(2,389)	(4,089)
Արձակուրդների և ոչ աշխատանքային օրերի համար վճարումներ	(7,080)	(6,330)
	<u>(102,358)</u>	<u>(87,866)</u>

10. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Վարձակալություն	(7,080)	(7,096)
Հեռահաղորդակցություն	(5,874)	(4,555)
Փոխադրամիջոցների սպասարկում	(3,765)	(4,267)
Աուդիտ, խորհրդատվություն	(3,600)	(3,600)
Մարքավորումների սպասարկում	(2,378)	(1,119)
Գրասենյակային ծախսեր	(2,078)	(1,311)
Ապահովագրություն	(2,075)	(2,317)
Շենքի սպասարկում	(2,031)	(1,686)
Գործուղում	(1,116)	(1,960)
Զվոնիսատուցվող հարկեր	(699)	(671)
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	-	(653)
Այլ	(11,264)	(9,051)
	(41,960)	(38,286)

11. Այլ ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Մաշվածություն, ամորտիզացիա	(5,429)	(3,966)
Գովազդի ծախսեր	(2,668)	(2,426)
Անդամավճարներ	(2,955)	(3,284)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(1,603)	(544)
Ֆինանսական հաշտարարի գրասենյակի գծով ծախսեր	(815)	(1,066)
	(13,470)	(11,285)

12. Շահութահարկի գծով ծախս

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Շահութահարկի գծով ծախս	-	-
Հետաձգված հարկի գծով եկամուտ	4,798	31,925
	4,798	31,925

Հետաձգված հարկային ակտիվի գերակշիռ մասը կազմում է հարկային վնասի գծով ճանաչված հարկային ակտիվը 40,978 հազար դրամի չափով (2015թ.՝ 35,769):

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	784	5,570
	784	5,570

14. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	206,946	458,186
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդների գծով ստացվելիք տոկոսներ, տույժեր և տուգանքներ	889	3,520
Պահուստներ	(2,078)	(4,617)
	205,757	457,089

15. Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	710,598	654,425
Վարկերի արժեզրկման պահուստ	(16,925)	(48,700)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	693,673	605,725

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացված է ստորև.

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Արդյունաբերություն	33,223	43,484
Առևտուր	67,073	60,645
Գյուղատնտեսություն	345,690	417,011
Սպասարկում	34,752	34,585
Շինարարություն	26,107	18,800
Սպառողական	165,538	33,424
Այլ	38,215	46,476
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	710,598	654,425

Վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ դասերի հետևյալն է.

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Սկզբնական մնացորդ	48,700	91,753
Պահուստին հատկացում	214,010	450,948
Դուրս գրում	(200,949)	(446,148)
Ապապահուստավորում	(147,097)	(156,213)
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերականգնում	102,261	108,360
Վերջնական մնացորդ	16,925	48,700

16. Հիմնական միջոցներ և ոչ կառավարական ակտիվներ

	Գրասենյակային գույք	Համակարգչային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Վարձ. Գույքի վրակապիտալներդրումներ	հազար դրամ	
					Ոչ կառավարական ակտիվներ և այլ ՀՄ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2014	4,308	4,825	18,472	10,779	5,294	43,678
Ավելացում/ Նվազեցում գումար	1,663	4,621	4,405	(842)	3,593	13,440
Առ 31 դեկտեմբերի 2015	5,971	9,446	22,877	9,937	8,887	57,118
Ավելացում	492	2,075	-	-	705	3,272
Առ 31 դեկտեմբերի 2016	6,463	11,521	22,877	9,937	9,592	60,390
Կուտակված մաշվածություն						
Առ 31 դեկտեմբերի 2014	4,070	4,655	17,566	4,617	2,719	33,627
Ավելացում	313	816	1,142	310	1,197	3,778
Առ 31 դեկտեմբերի 2015	4,383	5,471	18,708	4,927	3,916	37,405
Ավելացում	456	2,037	1,070	495	1,371	5,429
Առ 31 դեկտեմբերի 2016	4,840	7,508	19,777	5,421	5,287	42,834
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2015	1,588	3,975	4,169	5,010	4,971	19,713
Առ 31 դեկտեմբերի 2016	1,623	4,013	3,100	4,516	4,305	17,556

17. Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	հազար դրամ	
	2016թ.	2015թ.
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	20,181	21,508
Դեբիտորական պարտքերի պահուստ	(110)	(60)
	20,071	21,448

18. Այլ ակտիվներ

	հազար դրամ	
	2016թ.	2015թ.
Բռնագանձված գրավ - անշարժ գույք	20,284	19,567
Այլ ակտիվներ	5,752	7,104
Արագամաշ առարկաներ	333	488
	26,369	27,159

19. Ներգրված փոխառություններ

	Փոխատու	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Դրույք (%)	հազար դրամ	
					2016թ.	2015թ.
Չապահովված փոխառություն	Դար հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	Անժամկետ	Անտոկոս	1,404	3,760
Չապահովված փոխառություն	ԳՖԿ ԾԻԳ***	ՀՀ դրամ	Անորոշ*	Լողացող**	2,081	32,878
Չապահովված փոխառություն	ԳՖԿ ԾԻԳ***	ԱՄՆ դոլար	Անորոշ*	4%	37,609	49,256
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՑ Միջազգային Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2022թ.	7%	389,116	389,116
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՑ Միջազգային Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2017թ.	15.56%	-	55,430
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՑ Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2016թ.	8.5%	-	17,352
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՑ Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2018թ.	10%	73,555	86,650
					503,765	634,442

* Յուրաքանչյուր ենթավարկի մայր գումարների վերադարձմանը համապատասխան

** ՀՀԿԲ-ի վերաֆինանսավորման գործակից գումարած 2% տարեկան

*** Գ-յուղական ֆինանսավորման Կառույց Ծրագրի իրականացման գրասենյակ

Փոխառությունների անվանական արժեքները մոտարկում են իրական արժեքին:

20. Այլ պարտավորություններ

	հազար դրամ		
	2016թ.	2015թ.	
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	2,019	9,683	
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատողներին	4,692	2,992	
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի նկատմամբ	2,529	2,655	
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարներին	671	1,344	
Շնորհներ	10,781	10,691	
Ստացված կանխավճարներ	13,476	17,782	
		34,168	45,147

Ստացված կանխավճարներն իրենցից ներկայացնում են հաճախորդների կողմից Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող անշարժ գույքի ձեռք բերման համար իրականացված կանխավճարների գումարները (Ծանոթ. 18):

21. Կանոնադրական Կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալը 575,590 հազար ՀՀ դրամ է, որը կազմված է ՄՊԸ-ի 2 սեփականատիրոջից՝ ԷԿԼՕՑ Հիմնադրամ՝ 72,8%, ԷԿԼՕՑ Միջազգային Հիմնադրամ՝ 27.2% :

22. Պայմանական պարտավորություններ

Հարկային ու իրավական պարտավորություններ

ՀՀ հարկային համակարգին բնորոշ է հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությունը, որը հաճախ հստակ չէ և մեկնաբանությունների կարիք ունի: Հաճախ դրանց մեկնաբանությունները տարակարծություններ են առաջացնում տարբեր հարկային և իրավասու մարմինների միջև:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ իր Կազմակերպությունը գործունեություն է ծավալել համաձայն օրենսդրության պահանջների:

Կազմակերպությանը ներկայացվող դատական հայցերի առումով Կազմակերպության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի կամ ապա֊ա գործառնությունների արդյունքների վրա:

23. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24-ի՝ “Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում”, կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե մի կողմը հնարավորություն ունի վերահսկել մյուս կողմին կամ էական ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի ֆինանսական և գործառնական որոշումների կայացման վրա: Մույն ֆինանսական հաշվետվությունների տեսանկյունից, փոխկապակցված կողմերը ներառում են Կազմակերպության ղեկավարության անդամներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց, ինչպես նաև այլ անձանց և կազմակերպություններին, որոնք փոխկապակցված են կամ համապատասխանորեն վերահսկվում են նրանց կողմից:

Ընկերությունը ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամից և ԷԿԼՕՖ Միջազգայինից ունի ներգավված փոխառություններ(ներկայացված է անվանական արժեքով):

	31.12.2015թ.	Ավելացում	Նվազում	31.12.2016թ.
Ներգրավված փոխառություն ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	103,482	50,200	80,514	73,168
Ներգրավված փոխառություն ԷԿԼՕՖ Միջազգային	434,790	-	54,569	380,220
Ընդամենը	538,272	50,200	135,083	453,388

Ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումները ներկայացված են ստորև

	2016թ.	<i>հազար դրամ</i> 2015թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	42,246	35,077
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումներ	42,246	35,077

24. Անընդհատություն

Վերջին երկու տարիներին Ընկերության վարկային պորտֆելը էականորեն նվազել է մեծ ծավալով վատորակ վարկերի դուրս գրման հետևանքով: Ընկերության 2016թ. վնասը կազմել է 26,039 հազար դրամ, իսկ կուտակված վնասը՝ 108,682 հազար դրամ:

Առկա հանգամանքները կասկածներ են առաջացնում Ընկերության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Ինչևէ, Ընկերության ղեկավարության գնահատականը հետագա գործունեության վերաբերյալ դրական է, ուստի Ընկերությունը շարունակում է կազմել իր ֆինանսական հաշվետվություններն անընդհատության սկզբունքով:

25. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ նրանց սպասվող մարման ժամկետների:

առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.

	<i>հազար դրամ</i>					
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-3 տարի	3 տարուց ավել	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Բանկերում	784	-	-	-	-	784
տեղաբաշխված միջոցներ Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,786	7,809	205,757	555,776	60,387	205,757
	2,570	7,809	273,672	555,776	60,385	900,214
Պարտավորություններ						
Ներգրաված փոխառություններ	1,791	8,896	-	112,858	380,220	503,765
	1,791	8,896	-	112,858	380,220	503,765
Զուտ դիրք	779	(1,087)	273,672	442,918	(319,833)	396,449
Կուտակային ճեղքվածք	779	(308)	273,364	716,282	396,449	

առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.

	<i>հազար դրամ</i>					
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-3 տարի	3 տարուց ավել	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Բանկերում	5,570	-	-	-	-	5,570
տեղաբաշխված միջոցներ Պահանջներ կառավարության նկատմամբ	-	-	453,569	-	-	453,569
Հաճախորդներին տրված վարկեր	4,137	-	-	-	-	4,137
	75,322	69,470	239,286	190,389	30,641	605,108
	85,029	69,470	692,855	190,389	30,641	1,068,384
Պարտավորություններ						
Ներգրաված փոխառություններ	1,057	9,757	-	158,051	465,577	634,442
	1,057	9,757	-	158,051	465,577	634,442
Զուտ դիրք	83,972	59,713	692,855	32,338	(434,936)	433,942
Կուտակային ճեղքվածք	83,972	143,685	836,540	868,878	433,942	

26. Ռիսկի կառավարում

Կազմակերպության գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համախմբության որոշակի մակարդակի վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկը հանդիսանում է ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասը, և գործառնական ռիսկերը գործունեության ծավալման անխուսափելի հետևանքն են: Այդ պատճառով Կազմակերպության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Կազմակերպության վիճակի վրա դրանց անցանկալի ազդեցությունները:

Կազմակերպությունը նպատակ ունի ախտորոշելու և վերլուծելու ռիսկերը, սահմանելու ռիսկի համապատասխան սահմանափակումները և վերահսկումները, և վերահսկելու ռիսկերը և համապատասխանությունը սահմանափակումներին՝ օգտագործելով արժանահավատ և ժամանակակից տեղեկատվական համակարգերը:

Ռիսկի կառավարումը իրականացնում է Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմը: Ղեկավարությունը ախտորոշում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը՝ սերտորեն համագործակցելով Կազմակերպության գործառնական միավորների հետ: Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը, գործառնական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկերը: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը:

26.1 Վարկային ռիսկ

Կազմակերպությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ պայմանագրի մյուս կողմը, չիրականացնելով իր պարտավորությունը, Կազմակերպությանը կպատճառի ֆինանսական վնաս: Վարկային ռիսկը Կազմակերպության գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով Ղեկավար անձնակազմը ավելի մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Վարկային ռիսկը հիմնականում կապված է վարկային գործունեության հետ:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափն առանց գրավի կամ այլ վարկային ապահովման

Մտորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարկային ռիսկի վատագույն տարբերակը առ 31 դեկտեմբեր 2016թ. և 2015թ., առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ վարկային ապահովումներ: Հաշվեկշռային ակտիվների առումով, վարկային ռիսկերը հիմնված են հաշվեկշռային գուտ արժեքների վրա:

	Ծանոթագրություն	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2016թ.	<i>հազար դրամ</i> Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2015թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	784	5,570
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	205,757	457,706
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	15	693,673	605,108
Ընդամենը վարկային ռիսկ		<u>900,214</u>	<u>1,068,384</u>

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության պարտքային ռիսկերը ամբողջությամբ կենտրոնացված են ՀՀ-ում:

Տնտեսության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով առ դեկտեմբերի 31-ը՝ դասակարգված ըստ պայմանագրային կողմի տնտեսության ճյուղի:

	Ֆին. հաստատություններ	Գյուղատնտեսություն	Արդյունաբերություն	Շինարարություն	Առևտուր	Սպասարկում	Սպառողական	հազար դրամ	
								Այլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	784	-	-	-	-	-	-	-	784
Պահանջներ ֆինանսական կազմ. նկատմամբ	205,757	-	-	-	-	-	-	-	205,757
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	337,456	32,432	25,485	65,475	33,924	161,595	37,305	693,673
Առ 31/12/2016թ.	206,541	337,456	32,432	25,485	65,475	33,924	161,595	37,305	900,214
Առ 31/12/2015թ.	463,276	385,585	40,207	17,383	56,075	31,979	30,905	42,974	1,068,384

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և գույքդական քաղաքականություն

Կազմակերպությունը ղեկավարում, սափանափակում և վերահսկում է ցանկացած բացահայտված վարկային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերական և աշխարհագրական սեգմենտների կտրվածքով:

Վարկային ռիսկի մակարդակը վերահսկելու նպատակով Կազմակերպությունը սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերանայման:

Վարկային ռիսկի չափը կառավարվում է նաև փոխառուների և հնարավոր փոխառուների՝ մայր գումարի և տոկոսավճարների վճարման հնարավորության վերլուծության և, անհրաժեշտության դեպքում, սահմանաչափերի փոփոխության միջոցով:

Գրավ

Կազմակերպությունը կիրառում է մի շարք կանոններ և միջոցներ՝ վարկային ռիսկը մեղմելու նպատակով: Դրանցից ամենատարածվածը տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելն է, որը համընդհանուր գործելակերպ է: Կազմակերպությունը սահմանում է ուղեցույցներ՝ գրավի որոշակի տեսակների ընդունելի լինելու և վարկային ռիսկի գսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների դիմաց հիմնական գրավների տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրով գրավադրված անշարժ գույք
- Երաշխավորությունները

Ստորև ներկայացված է վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ գրավի տեսակների.

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Անշարժ գույք	257,132	521,607
Սարքավորումներ և այլ հիմնական միջոցներ	1,233	21
Փոխադրամիջոցներ	28,273	16,251
Երաշխավորություն	423,960	116,546
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	710,598	654,425

2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության դուրս գրված վարկերը, ունեն հետևյալ տեսքը

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Դուրս գրված վարկեր	565,128	472,646
Դուրս գրված տոկոսներ, տույժեր	354,344	361,911
Դուրս գրված դեբիտորական պարտքեր	13,858	12,827
Ընդամենը դուրս գրված վարկեր	933,330	847,384

26.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա փոփոխությունների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի և փոխարժեքի տատանումները: Կազմակերպությունը չի տեղաբաշխել և չի ստացել տատանվող տոկոսադրույքով վարկեր:

Փոխարժեքային ռիսկ

Փոխարժեքային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կփոփոխվի արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների հետևանքով: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Կազմակերպությունը արտարժույթով ֆինանսական գործիքներ չունի:

26.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Կազմակերպությունը չի կարողանա մարել իր վճարման պարտավորությունները սթրեսային և նորմալ իրավիճակներում: Այս ռիկսի սահմանափակման համար Ղեկավարությունը կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Կազմակերպության իրացվելիության վերահսկողությունը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ինչպես նաև ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել իրացվելիության հաշվեկշռային գործակիցները: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ամփոփում է Կազմակերպության ֆինանսական պարտավորությունները ըստ մարման ժամկետների՝ 2016թ. 31 դեկտեմբերի դրությամբ, հիմնվելով չզեղչված վճարումների պայմանագրային պարտավորությունների վրա: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ դրանք կպահանջվեն անմիջապես:

Առ 31 դեկտեմբեր 2016թ.

	Ցպահանջ, մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավել	հազար դրամ Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Ներգրաված փոխառություններ	2,401	14,551	19,222	497,614	79,593	613,381
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	2,401	14,551	19,222	497,614	79,593	613,381

Առ 31 դեկտեմբեր 2015թ.

	Ցպահանջ, մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավել	հազար դրամ Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Ներգրաված փոխառություններ	10,814	170,305	78,350	355,951	156,088	771,508
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	4,336	-	-	-	4,336
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	10,814	174,641	78,350	355,951	156,088	775,844

Կապիտալի համարժեքություն

Կազմակերպության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն այն է, որ Կազմակերպությունը համապատասխանի հաստատված արտաքին պահանջերին: Կազմակերպությունը շահագրգռված է պահպանելու բարձր վարկային վարկանիշ և կապիտալի առողջ նորմատիվներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և սեփական կապիտալը հետևողականորեն աճեցնելու գործում:

Կազմակերպությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը՝ կատարելով ճշգրտումներ, որոնք առաջանում են տնտեսական պայմանների և ռիսկի բնույթի փոփոխության հետևանքով: Նախորդ տարվա համեմատ փոփոխություններ չեն եղել Կազմակերպության նպատակներում, քաղաքականությունում և գործողություններում:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկի կշիռների ստորակարգության՝ դասակարգվելով համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և գնահատման:

Ըստ ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն կապիտալ (2015թ-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ):